

سؤالات مسابقه کشوری: تاریخ معاصر ایران	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: آقای علی نوری	رشته: ریاضی - تجربی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
استان: تهران	منطقه/ناحیه: اسلامشهر	دبیرستان: حاج محمود مفیدی	دبیرخانه راهبری کشوری درس تاریخ https://shad.ir/histori_gam2
ردیف	سؤالات	سایت تخصصی "تاریخ من"	www.Tarikheman.com
نمره			

۱

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- لغو تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی، اولین پیروزی سیاسی ملت ایران به رهبری امام خمینی(ره) بعد از کودتای ۲۸مرداد۱۳۳۲ ش. بود.

۲- شهید محمد بخارایی رهبر فداییان اسلام، از مخالفان سرسخت پیمان بغداد بود.

۳- تاریخ‌نویسان، نهضت تحریم تنباکو را سرآغاز بیداری ایرانیان و طلوع نهضت مشروطه دانسته‌اند.

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

الف- ۱۵هزارلیره و یک‌چهارم سود سالانه	۱- امتیاز رویترا
ب- عامل واگذاری میرزا ملکم خان	۲- قرارداد پاریس
ج- عامل واگذاری میرزا حسین خان سپهسالار	۳- قرارداد تالبوت
	۴- امتیاز لاتاری

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵)

سید محمد طباطبایی-امین‌السلطان-شیخ فضل‌الله نوری- عین‌الدوله

۱- محمدعلی‌شاه برای بازگرداندن نظام استبدادی، ----- را به ایران دعوت و ریاست دولت را به او سپرد.

۲- اصل دوم متمم قانون اساسی (نظارت فقها بر مصوبات مجلس) با مجاهدت‌های ----- تصویب شد.

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- سید ضیاءالدین طباطبایی پس از بازگشت به ایران چه حزبی را تشکیل داد؟

الف: توده ب: دموکرات ج: اراده ملی د: سوسیالیست

۲- اختیار امور مالی-اقتصادی کشور توسط مجلس سیزدهم در ۱۳۲۱ش. به چه کسی سپرده شد؟

الف: مورگان شوستر ب: آرتور میلیسپو ج: کرمیت روزولت د: سولیوان

ه) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- اولین رئیس ساواک چه کسی بود؟

۲- با رحلت کدام مرجع بزرگ تقلید شیعیان، شاه فرصت را برای اجرای اصلاحات مورد نظر آمریکا فراهم دید؟

۳

۲

تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱نمره)

الف- دیکتاتوری مصلح:

ب- شبکه بدامن:

۲

۳

مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)

الف- اعتقادات دو حزب «اعتدالیون» و «دموکرات»، نسبت به اسلام را با یکدیگر مقایسه کنید.

ب- از گرایش‌های فکری مخالفان رژیم پهلوی «چپ‌گرایان» و «ملی‌گرایان» را با یکدیگر مقایسه کنید.

۲

۴

اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره)

الف- به نظر شما چرا محمدرضا شاه از اصلاحات دوره نخست‌وزیری علی‌امینی احساس خطر می‌کرد؟

ب- به نظر شما چرا دولتمردان ایرانی، نمی‌توانستند آتش بس پیشنهادی سازمان ملل در جنگ تحمیلی را بپذیرند؟

۲

سؤالات مسابقه کشوری: تاریخ معاصر ایران	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: آقای علی نوری	رشته: ریاضی - تجربی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
استان: تهران	منطقه/ناحیه: اسلامشهر	دبیرستان: حاج محمود مفیدی	دبیرخانه راهبری کشوری درس تاریخ https://shad.ir/histori_gam2

ردیف	سؤالات	نمره
۵	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۵/۰) الف - دو مورد از وظایفی که امام خمینی (ره) برای دولت موقت تعیین کرده بودند را ذکر کنید. ب - اقدامات ضد دینی رضاشاه تحت چه عناوینی صورت می‌گرفت؟ ج - دلایل شکست نهضت ملی شدن صنعت نفت را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است). د - در انتخابات ۱۳۵۵ ش. آمریکا، جیمی کارتر با چه شعارهایی وارد عرصه رقابت انتخاباتی شد؟ ه - مهم‌ترین دلایل نارضایتی‌ها از دوران حکومت مظفرالدین شاه چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است). و - ویژگی‌های مشترک بیداری اسلامی در کشورهای گوناگون را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است).	۳
۶	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۲۵/۰) براساس نقشه پیش رو و اعداد نوشته شده در آن مشخص کنید، هر بخش از سرزمین ایران در دوران قاجار طی کدام قرارداد سیاسی از ایران جدا شده است؟ ۱- _____ ۲- _____ ۳- _____ ۴- _____	۱
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	هجرت امام خمینی (ره) به پاریس چه پیامدهایی را در پی داشت؟	۱
۸	چرا خاک ایران مورد توجه کشورهای درگیر در جنگ جهانی دوم واقع شد؟	۱
۹	پیامد تحریم‌های اقتصادی انگلستان برای دولت دکتر مصدق چه بود؟	۱
۱۰	نتایج اهدای کاپیتولاسیون به مستشاران آمریکایی در دولت حسنعلی منصور چه بود؟	۱
۱۱	چه عواملی موجب بروز دوره دوم جنگ‌های ایران و روسیه شد؟	۱
۱۲	دلایل وقوع انقلاب فرهنگی را بنویسید.	۱
۱۳	پیامدهای اقتصاد تک‌محصولی، وابسته به فروش نفت در ایران دوران پهلوی را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)	۱
	«موفق و پیروز باشید.»	
	جمع نمره	۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات مسابقه کشوری: تاریخ معاصر ایران	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: آقای علی نوری	رشته: ریاضی - تجربی	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
استان: تهران	منطقه/ناحیه: اسلامشهر	دبیرستان: حاج محمود مفیدی	دبیرخانه راهبری کشوری درس تاریخ https://shad.ir/histori_gam2
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		

۱	الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. ۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۱۷ ص ۱۴۸ ۲- غلط ۰/۲۵ درس ۱۵ ص ۱۳۸ به جای شهید بخارایی «نواب صفوی» صحیح است. ۳- صحیح ۰/۲۵ درس ۲ ص ۳۴ ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. الف: ۱۵ هزار لیره و یک چهارم سود سالانه با شماره «۳» قرارداد تالوت ب: عامل واگذاری میرزا ملکم خان با شماره «۴» امتیاز لاتاری ج: عامل واگذاری میرزا حسین خان سپهسالار با شماره «۱» امتیاز رویت ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) ۱- امین السلطان ۰/۲۵ درس ۵ ص ۵۷ ۲- شیخ فضل الله نوری ۰/۲۵ درس ۵ ص ۵۳-۵۴ د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. ۱- گزینه «ج» اراده ملی ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۰۷ ۲- گزینه «ب» آرتور میلسپو ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۰۷ هـ) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱- سپهد تیمور بختیار ۰/۲۵ درس ۱۵ ص ۱۳۸ ۲- آیت الله بروجردی ۰/۲۵ درس ۱۷ ص ۱۴۶	۳
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: الف- گروهی از نمایندگان توسل به اجبار و زور را برای ایجاد تحول‌های اجتماعی در ایران لازم می‌دانستند ۰/۵ و در نشریه‌های وابسته به خود، به نظریه پردازی درباره‌ی لزوم استقرار نظام استبدادی در ایران پرداختند و آشکارا ندای «دیکتاتوری مصلح» را سردادند. ۰/۵ ب- این شبکه از طریق نفوذ در احزاب و جریان‌های سیاسی، ضمن ایجاد بلوا و آشوب در کشور و اختلاف افکنی میان اعضای نهضت ملی ایران، موجبات بدبینی نسبت به رهبران نهضت را فراهم آورد. ۰/۵ فعالیت‌های پیچیده، سری و غیرشفاف این شبکه از حوزه نظارت دولت خارج بود، به‌طوری که هر گروه و حزبی در ابتدا تصور می‌کرد این فعالیت‌ها به نفع سیاست‌های آنان است. ۰/۵ ۰/۵ درس ۸ ص ۸۸ ۰/۵ درس ۱۳ ص ۱۲۴	۲
۳	مقایسه پدیده‌های تاریخی: الف- اعتدالیون: مذهب را سدی محکم در برابر ظلم و بی‌عدالتی می‌دانستند و اجرای شریعت را در دستور کار خود قرار داده بودند. ۰/۵ دمکرات‌ها: بر جدایی دین از سیاست تأکید می‌ورزیدند تا مشروطه را از جنبه‌های دینی تهی - کنند و نهضت را از آرمان‌های اصیل آن دور سازند. ۰/۵ ۰/۵ درس ۶ ص ۶۴	۲

راهنمای تصحیح سؤالات مسابقه کشوری: تاریخ معاصر ایران	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: آقای علی نوری	رشته: ریاضی - تجربی	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
استان: تهران	منطقه/ناحیه: اسلامشهر	دبیرستان: حاج محمود مفیدی	دبیرخانه راهبری کشوری درس تاریخ https://shad.ir/histori_gam2

	ب-چپ‌گرایان: این طیف، با تأثیر پذیرفتن از اندیشه‌های مارکسیستی، راه‌رهای را، در پیروی از نظریه‌های مارکسیستی می‌دیدند. ۰/۲۵ از دیدگاه اغلب اینان، «تنها راه‌رهای، جنگ مسلحانه» بود. تعلیم و تربیت چریک و به راه انداختن جنگ چریکی علیه حکومت پهلوی، از جمله اصلی‌ترین روش‌های آنان برای مبارزه بود. ۰/۲۵ ملی‌گرایان: اغلب آنها اعتقادی به تغییر رژیم سلطنتی پهلوی نداشتند ۰/۲۵ و معتقد بودند باید اصل سلطنت را پذیرفت ولی در جهت کاهش خودکامگی شاه تلاش کرد. ۰/۲۵ درس ۱۹ ص ۱۷۱	
۴	اظهار نظر و قضاوت: الف - ۱- زیرا رژیم دست‌نشانده شاه وابسته و متحد آمریکا بود و به دلیل همسایگی با اتحاد جماهیر شوروی و موقعیت ممتاز جغرافیای سیاسی، در وضعیتی حساس و تعیین‌کننده قرار داشت. ۲- کارشناسان مسائل ایران در وزارت امور خارجه آمریکا، گزارش‌هایی از وضعیت فساد حکومت شاه و سرکوب مخالفان سیاسی رژیم پهلوی تهیه کردند که نشان می‌داد وجود یک سلسله اصلاحات اقتصادی — اجتماعی در ایران ضروری است. ۳- علاوه بر این، صنایع و اقتصاد آمریکا و کشورهای غربی نیازمند بازارهای مصرف جدیدی بود و کشورهای خاورمیانه به علت ساختار اقتصادی مبتنی بر رژیم ارباب و رعیتی، امکان مصرف تولیدات جدید را نداشتند. ۴- به باور زمامداران آمریکا، اصلاحات اقتصادی و اجتماعی می‌توانست ضمن جلوگیری از «انقلاب سرخ» و کاهش خطر کمونیسم، زمینه ایجاد «انقلاب سفید» را فراهم آورد و از گسترش فعالیت‌های مردمی علیه حکومت‌های دیکتاتور و دست‌نشانده آمریکا جلوگیری کند. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۱۶ ص ۱۴۲-۱۴۳ ب- تحت اشغال بودن بخش‌هایی از اراضی کشور و امکان تثبیت حضور عراق در آن مناطق- امکان تجدید قوای نظامی برای صدام - تنبیه نشدن صدام به عنوان آغازگر جنگ - امکان حمله صدام از مرزهای دیگر به ایران با تحریک سلطه جویانی نظیر آمریکا و ... - احتمال حمله شوروی به شمال و غرب ایران. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۲۴ ص ۲۱۴	۲
۵	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: الف - ۱- اداره امور مملکت. ۲- اجرای فرماندوم درباره تعیین نظام سیاسی کشور. ۳- تشکیل مجلس منتخبان مردم برای تدوین و تصویب قانون اساسی. ۴- برگزاری انتخابات مجلس نمایندگان ملت، طبق قانون اساسی جدید. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۲۲ ص ۱۹۰-۱۹۱ ب- تجددخواهی - اصلاح مذهبی. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ ص ۹۴ ج- دسیسه بیگانگان - اختلافات داخلی - فقدان رهبری مقتدر، بصیر و جامع. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۱۴ ص ۱۳۳ د- «حقوق بشر» و «فضای باز سیاسی» در کشورهای تحت سلطه آمریکا. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۲۰ ص ۱۷۳ ه- هزینه‌های سنگین سفرهای خارجی شاه که دولت با گرفتن وام از بیگانگان، آن را تأمین می‌کرد - درج اخبار این سفرها در روزنامه‌ها که خشم عمومی را برمی‌انگیخت - خشونت‌های عین‌الدوله و حاکمان ایالت‌ها - فقر عمومی و رکود شدید اقتصادی هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۴ ص ۴۳ و- تمایل برای بازگشت به اسلام راستین و اصیل - توجه به وحدت جهان اسلام - استعمارستیزی و ضدیت با نظام سلطه - مبارزه با استبداد و دیکتاتوری حاکمان - مردمی بودن و حضور گروه‌های مختلف اجتماعی در آن. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۲۶ ص ۲۳۶-۲۳۷	۳

ساعت شروع: ۸ صبح	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴	راهنمای تصحیح سؤالات مسابقه کشوری: تاریخ معاصر ایران
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳	رشته: ریاضی - تجربی	نام و نام خانوادگی طراح: آقای علی نوری
دبیرخانه راهبری کشوری درس تاریخ https://shad.ir/histori_gam2	دبیرستان: حاج محمود مفیدی	منطقه/ناحیه: اسلامشهر	استان: تهران

۶	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۵/۰ نمره) ۱- قرارداد گلستان ۲- قرارداد آخال ۳- قرارداد پاریس ۴- قرارداد گلسمیت درس ۳ ص ۳۸	۱
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	تصور شاه و آمریکا این بود که دور شدن امام خمینی (ره) از ایران، سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد ۵/۰. اما شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه، به کمک رهبری انقلاب آمد. از آن پس، تماس‌ها راحت‌تر و پیام‌ها بیشتر شد. ۵/۰. درس ۲۱ ص ۱۸۱	۱
۸	زیرا مناسب‌ترین راه برای انتقال کمک‌های اقتصادی و نظامی انگلستان و آمریکا به شوروی بود تا ماشین جنگی هیتلر را متوقف کند. ۵/۰ از سوی دیگر احتمال تسلط آلمان‌ها بر چاه‌های نفت ایران و خاورمیانه، انگلستان را به وحشت انداخته بود. ۵/۰ درس ۱۰ ص ۱۰۰	۱
۹	درآمد دولت به سرعت کاهش یافت و کشور دچار مشکلات شدید اقتصادی شد. ۵/۰ در نتیجه دولت ناچار به فروش اوراق قرضه شد. ۵/۰ درس ۱۲ ص ۱۱۸	۱
۱۰	به دنبال تصویب این لایحه، آمریکایی‌ها اعطای وام دویست میلیون دلاری به ایران را برای خرید اسلحه به تصویب رساندند. ۵/۰. امام خمینی طی یک سخنرانی بسیار مهیج، به شدت آمریکا و اسرائیل و شاه را مورد حمله قرار داد. ۵/۰. درس ۱۸ ص ۱۵۹	۱
۱۱	بدرفتاری روس‌ها با ساکنان ولایت‌هایی که طبق معاهده گلستان به آن کشور واگذار شده بود، موجب نارضایتی این مردم شد و آنان شروع به دادخواهی کردند. ۵/۰ از سوی دیگر، معاهده گلستان در مورد تعیین خط‌های مرزی بین ایران و روسیه، مبهم بود. همین مسئله نیز، موجب دست‌درازی روس‌ها به خاک ایران، از جمله اراضی اطراف ایروان و آذربایجان شد. ۵/۰ درس ۱ ص ۲۱	۱
۱۲	زیرا گروه‌های سیاسی، کلاس‌های درس دانشگاه‌ها و حتی برخی از دبیرستان‌های بزرگ را به دفترهای گروهی خود تبدیل کرده بودند. ۵/۰ ضمن نگهداری اسلحه و وسایل و تجهیزات نظامی در آنها، تشنج آفرینی‌های خیابانی و آشوب را در اقصا نقاط کشور هدایت می‌کردند. ۵/۰ درس ۲۳ ص ۲۰۸	۱
۱۳	در نتیجه به کارگیری چنین سیاستی، به جای فعالیت‌های زیربنایی و عمرانی و توجه به تولید و صادرات غیرنفتی، دارایی و امکان‌های کشور، عمدتاً صرف برنامه‌های غیربنیادی و غیرمولد می‌شد. اکثر فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر درآمد حاصل از فروش نفت بود که جز وابستگی اقتصادی، نبودن تعادل در بخش‌های گوناگون اقتصادی، و نفی عدالت اجتماعی، نتیجه‌ای در پی نداشت. به کار گرفته نشدن درآمدهای سرشار نفتی در تقویت بنیه اقتصادی کشور —خاصه در دهه ۱۳۵۰— ایران را به یکی از عمده‌ترین واردکنندگان کالاهای مصرفی غرب تبدیل کرده بود. کلیدواژه‌ها: (برنامه‌های غیربنیادی و غیرمولد-وابستگی اقتصادی- نبودن تعادل در بخش‌های گوناگون اقتصادی- نفی عدالت اجتماعی- عمده‌ترین واردکنندگان کالاهای مصرفی غرب) هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است. درس ۲۵ ص ۲۲۸	۱
۲۰	جمع نمره «موفق و پیروز باشید.»	

